Suojellaan Lapsia
Skydda Barn

Verkkopelialustat, jotka jokaisen vanhemman kannattaa tuntea

Johdanto

Verkkopelialustoilla on merkittävä rooli lasten ja nuorten elämässä. Ne voivat edistää vuorovaikutusta, tukea tärkeiden taitojen kehittymistä sekä auttaa käsittelemään haastavia tunteita. Nämä ympäristöt tarjoavat **luovuutta, yhteisöllisyyttä ja mahdollisuuksia yhteydenpitoon,** mutta niihin voi liittyä myös riskejä, kuten väärää tietoa, verkkokiusaamista sekä haitallisia sisältöjä ja vuorovaikutustilanteita.

Tämä opas esittelee lasten suosimia pelialustoja, niiden keskeisiä ominaisuuksia ja mahdollisia riskejä. Alustojen suosio ja käyttötavat vaihtelevat maittain, ikäryhmittäin, yhteisöittäin ja laitteittain.

Yleiskatsaus

Noin 96 % 10–19-vuotiaista lapsista ja nuorista pelaa digitaalisia pelejä.*

- Useimmissa verkkopeleissä on viestintäominaisuuksia.
- Pelaavat lapset ja nuoret käyttävät usein myös muita pelaamiseen liittyviä alustoja ja palveluita.
- Monilla pelialustoilla on yksityisyysasetuksia ja ikärajoja.

Vinkki: Vanhempien aktiivinen kiinnostus lasten käyttämiä pelialustoja kohtaan on tärkeä keino tukea lasten ja nuorten digiturvallisuutta.

*Kinnunen, Jani – Prykäri, Satu – Mäyrä, Frans, Pelaajabarometri 2024: Seurapelaamisen vastaisku. Tampereen yliopisto 2024, s. 37.

Roblox

Ikäraja: 5+

Roblox on ilmainen moninpeliverkkopelialusta.

Ominaisuudet:
- Pelin sisäisiä ostoja
- Ikään perustuvia sisältö- ja viestintärajoituksia
- Ikävarmennusominaisuuksia
- Käytettävissä mobiililaitteella, tietokoneella ja pelikonsoleilla

Riskit:
- Kaikki henkilöt voivat ottaa yhteyttä lapseen
- Pelaajien luoma sisältö voi lisätä riskiä altistua haitalliselle sisällölle
- Lapsi saattaa yrittää vahvistaa ikänsä todellista vanhemmaksi
- Samoissa peleissä voi olla sekä aikuisia että lapsia
- Monet pelit ovat täynnä lapselle tuntemattomia pelaajia

Fortnite

Ikäraja: 12+

Fortnite on kolmannen persoonan ilmainen ammuntapeli, joka sisältää myös rakentamiselementtejä.

Ominaisuudet:
- Moninpeli
- Ääni- ja tekstikeskustelut
- Pelin sisäisiä ostoja
- Käytettävissä mobiililaitteella, tietokoneella ja pelikonsoleilla

Riskit:
- Epäasiallinen käytös
- Pelaaminen tuntemattomien henkilöiden kanssa
- Lapset ja aikuiset pelaavat samoissa pelitiloissa

Minecraft

Ikäraja: 7+

Minecraft on seikkailu- ja rakennuspeli.

Ominaisuudet:
- Yksin- ja moninpeli
- Viestittelypalsta
- Kertaostos-pelin omistamiseen
- Käytettävissä mobiililaitteella tietokoneella ja pelikonsoleilla

Riskit:
- Epäasiallinen käytös
- Pelaaminen tuntemattomien henkilöiden kanssa samoilla palvelimilla

Suojellaan Lapsia
Skydda Barn

Verkkopelialustat, jotka jokaisen vanhemman kannattaa tuntea

Valorant

Ikäraja: 16+

Valorant on ensimmäisen persoonan ilmainen ammuntapeli.

Ominaisuudet:

- Moninpeli
- Ääni- ja tekstikeskustelut
- Pelin sisäisiä ostoja
- Käytettävissä tietokoneella ja pelikonsoleilla

Riskit:

- Haitallinen tai epäasiallinen käytös
- Pelaaminen tuntemattomien henkilöiden kanssa
- Lapset ja aikuiset voivat pelata samoissa otteluissa

Steam

Ikäraja: 13+

Steam on digitaalinen pelialusta, jonka kautta käyttäjät voivat ostaa pelejä sekä olla yhteydessä muihin pelaajiin.

Ominaisuudet:

- Pelikauppa ja yhteisöominaisuudet
- Pelin sisäisiä ostoja
- Käytettävissä tietokoneella ja mobiililaitteella (pelit pelattavissa pääasiassa tietokoneella)

Riskit:

- Muut käyttäjät voivat nähdä lapsen profiilin
- Tuntemattomat henkilöt voivat ottaa yhteyttä lapseen
- Ikätasolle sopimaton sisältö

Discord

Ikäraja: 13+

Discord on viestintäalusta, joka tarjoaa teksti-, ääni- ja videokeskusteluja. Se on erityisen suosittu pelaajien ja erilaisten verkkoyhteisöjen keskuudessa.

Ominaisuudet:

- Palvelimet (serverit), jotka toimivat yhteisöinä ja keskustelutiloina
- Palvelimet voivat olla yksityisiä, kutsupohjaisia tai avoimia kaikille käyttäjille
- Osa keskustelualueista voi olla ikärajattuja ja edellyttää iän varmistamista
- Käytettävissä mobiililaitteella, tietokoneella ja pelikonsoleilla

Riskit:

- Tuntemattomat henkilöt voivat ottaa yhteyttä lapseen
- Palvelimilla voi esiintyä haitallista ja sopimatonta sisältöä
- Käyttäjät toimivat usein anonyymeillä nimimerkeillä

Twitch

Ikäraja: 13+

Twitch on maksuton suoratoistopalvelu, jossa käyttäjät voivat seurata muiden lähettämiä live-videoita.

Ominaisuudet:

- Monipuolista sisältöä, kuten videopelejä, keskusteluohjelmia, musiikkia ja tosielämän lähetyksiä
- Käyttäjät voivat tukea sisällöntuottajia tilaamalla heidän kanaviaan tai lahjoittamalla rahaa
- Käytettävissä mobiililaitteella, tietokoneella, pelikonsoleilla ja älytelevisioilla

Riskit:

- Palvelussa voi esiintyä haitallista sisältöä

Vanhempien valvonta- ja suojausasetukset

Vanhempien valvonta- ja suojausasetukset voivat auttaa perheitä luomaan turvallisempia ja tasapainoisempia digitaalisia kokemuksia. Lataa **Vanhempien opas valvonta- ja suojausasetuksien hyödyntämiseen**, josta löydät lisätietoa yleisimmistä vanhempien käytössä olevista työkaluista, niiden tarjoamista hyödyistä sekä niiden keskeisimmistä rajoituksista.